

Doruntina Basha

njih više nema

Režija: Andrej Nosov

"Zaboru je kazna
za žrtve, a melem
za počiniče i
one koji i dalje
žive zločinačke ideje"

Doruntina Basha

NJIH VIŠE NEMA

REŽIJA: Andrej Nosov

IGRAJU:

Mirjana Karanović

Svetozar Cvetković

Alban Ukaj

Maja Salkić, Davor Sabo, Kemal Rizvanović, Matea Mavrak,
Hana Zrno, Sanin Milavić, Faruk Hajdarević, Alen Konjicija,
Natalia Dmitrieva, Dino Hamidović

SCENOGRAFKINJA: Zorana Petrov

KOSTIMOGRAFKINJA: Selen Orb

KOMPOZITOR: Draško Adžić

DIZAJNER SVETLA: Nemanja Calić

DIZAJNERI ZVUKA: Nikola Erić, Luka Cvetko

TEHNIČKI TIM: Nikola Erić, Luka Cvetko,

Nada Vukorep, Nemanja Calić

SNIMATELJI ZVUKA: Mirza Tahirović/Studio "Chelia"

PRODUKCIJSKI TIM: Aleksandra Lozanović,

Selen Pleskonjić, Ksenija Milutinović

DRAMATURŠKA PODRŠKA: Nejra Babić Halvadžija

AUTOR FOTOGRAFIJA: Nebojša Babić

AUTOR PLAKATA I AFIŠE: Ismar Žalica

2018–2021.

Reditelj Andrej Nosov tokom master studija u **Holandiji** istražuje načine na koje bi mogao da progovori o Srebrenici u teatru. Provodi vreme sa ljudima poreklom sa Balkana, istražuje o njihovim sećanjima na rat, kako ga pamte i kreiraju svoj odnos prema prošlosti. Posebnu pažnju posvećuje mladim generacijama koje nemaju neposredno iskustvo života u jugoslovenskom kontekstu. Vodi razgovore i sa Holanđanima kama o tome kako oni_e percipiraju pitanje odgovornosti njihove države za ono što se 1995. godine dogodilo u Potočarima u kojima je bio smešten holandski bataljon.

Kraj 2022.

U Beogradu je održana radionica na kojoj dvojica dramaturga iz Srbije (**Đorđe Kosić**) i BiH (**Mirza Skenderagić**) i dramaturškinja sa Kosova (**Doruntina Basha**) sa rediteljem razvijaju priču „Njih više nema“. Radionica i pripremno istraživanje su realizovani u saradnji sa Koalicijom za REKOM.

2022.

Hartefaktov pozorišni koncept „Njih više nema“ nagrađen je prestižnom **Ibsen Scope** nagradom za 2022. godinu. U konkurenciji od 54 projekta iz trideset zemalja, Andrej Nosov je izabran kao jedan od pet umetnika koji su dobili priliku da realizuju svoje produkcije sa fokusom na savremene društvene i političke prilike. Projekat se predstavlja na Ibsen Scope Festivalu u Skien u Norveškoj, kao i na različitim pozorišnim forumima. Tokom ove godine autorski tim istražuje, preslušava arhivske materijale i ispituje forme buduće predstave. Posebno, tragaju za pristupom i načinima da komuniciraju sa publikom koja je nezainteresovana za prošlost.

2024.

Doruntina Basha
završava **dramski tekst**
„Njih više nema“.

Scenografkinja
Zorana Petrov, sa
saradnicima_ama
iz Hartefaktovog
Instituta, završava
dokumentarističko
istraživanje za
scenografiju, uključujući
odabir i nabavku
autentičnih predmeta
koje bi Sadika mogla
čuvati iz perioda kada
je živela u Srebrenici.

Maj 2025.

PREMIJERA PREDSTAVE
“NJIH VIŠE NEMA”
U BEOGRADU

2023.

Posle obimnog
istraživanja
i priprema,
Doruntina
Basha piše
tekst. Paralelno,
produksijski
tim priprema
rad na budućoj
predstavi.

Kraj 2024, početak 2025.

Pažljivo odabrani predmeti
postaju deo Hartefaktovog
imerzivnog performansa „Njih
više nema“ koji je izveden u
Zagrebu, Beogradu i Parizu
u sklopu Festivala drugosti.
Ovaj performans bez glumaca
suočava publiku s prazninom
koja ostaje iza onih kojih više
nema, ali i služi kao platforma
za ispitivanje kako različite
publike na različitim govornim
područjima reaguju na delove
teksta i ono što ga vizuelno i
zvučno prati.

Reč reditelja

ANDREJ NOSOV

Ova predstava ispituje poziciju svih nas u publici – kako razumemo i odnosimo se prema onima koji su preživeli genocid u Srebrenici – što je posebno važna perspektiva za mene kao nekoga ko dolazi iz Srbije. Ona je i naš umetnički način da preispitujemo i razumemo sudbine i posledice ratova na prostoru bivše Jugoslavije. Duboko verujem da bez empatije i prihvatanja odgovornosti nema dugoročnog mira na ovim prostorima. Kada odbacimo sve velike i pomalo otrcane reči koje stalno koristimo i čujemo u javnom prostoru, ovim umetničkim činom pokušavamo da živimo na sceni one živote kojih više nema. Pokušavamo i da shvatimo i osetimo da je preživljavanje, za one koji ostaju, ne samo tuga zbog gubitka, već i veliki strah od zaborava. Zaborav, lični i kolektivni, ubija. Zaborav je kazna za žrtve, a melem za počinioce i one koji još žive zločinačke ideje.

Upoznaćete Sadiku, koja je fikcija, i njenu porodicu, koja je, takođe, fikcija. Upoznaćete porodicu koju je izgubila i koju nikada, zapravo, nije imala. Čućete glasove onih koji se nikada nisu rodili i onih koji nikada nisu odrasli i dočekali svoje proslave. Na njen rođendan, u holandskom staračkom domu, dok kao velika dramska junakinja oživljava uspomene i nade, čuva rođendanske poklone i druge sitnice koje je održavaju živom. Ona je živa i nada se da nikada neće zaboraviti. Njenu svakodnevicu prekida Martin, koji je samo zbog jezika dobio novu pacijentkinju i koji, uprkos nemogućnosti da razume Sadikinu sudbinu, pokušava da bude od pomoći i olakša joj usamljene staračke dane. Azem je tu, ili nije tu. Mogu li ljudi zaista i dalje da žive ako ih se sećamo, i šta ako ih zaboravimo?

U modernom pozorištu, lako zamišljamo vitezove, kraljeve, heroje, a veoma retko obične male živote za čiju smo smrt mi odgovorni, ili su bili naši savremenici, živeli u istom trenutku kad i mi, koje su mučile iste strepnje i strahovi za budućnost.

Sada, dok nastaje ova predstava, mi ovde na Balkanu živimo decenijama slušajući iste glasove – one koji mrze, šire strah i produbljuju posledice rata od pre trideset godina.

Andrej Nosov je pozorišni reditelj. Osnovao je i vodi Hartefakt od 2009. godine. Kao pozorišni autor, Nosov stvara dela zasnovana na savremenim komadima, kao i na procesima saradnje otvarajući prostor za neobičan jezik, forme, teme i načine u lokalnom kontekstu. Rediteljski angažman koristi da progovori o problemima koji muče savremenog čoveka, pri tome ne odustajući od njihove političke i (po)etičke dimenzije. Režirao je preko dvadeset predstava i sarađivao sa vodećim pozorištima i festivalima u regionu. Lider je Obama fondacije za Evropu i Regan Fascell stipendista.

DORUNTINA BASHA

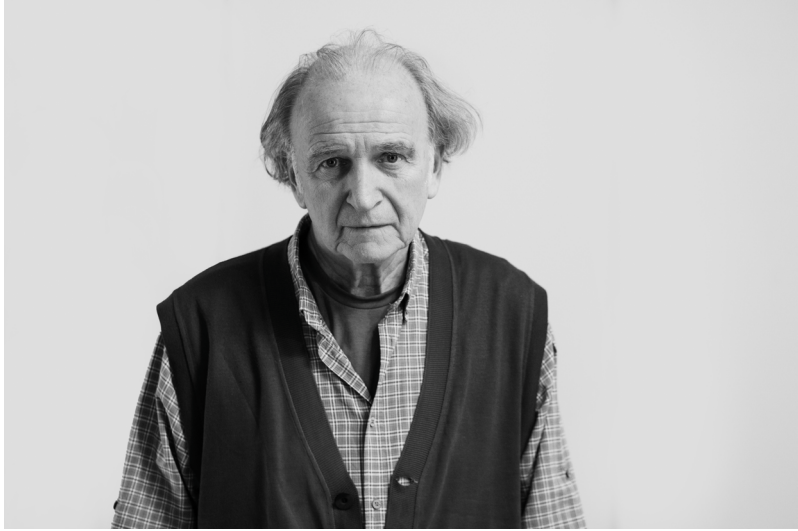
Dramaturškinja i scenaristkinja iz Prištine. Master program je završila na Univerzitetu European Humanities sa fokusom na studije roda. Njena drama "Prst" (2011) nagrađena je na Hartefaktovom Konkursu za najbolji savremeni angažovani dramski tekst, a dobila je i Zlatni lovor za najbolji balkanski tekst na MESS festivalu (2013). Dobitnica je nagrade za najbolju nacionalnu dramu na festivalu Talia e Flakës u Gnjilanu (2025). Napisala je scenario za film "Vera sanja o moru" (2021) koji je premijerno prikazan na 78. Filmskom festivalu u Veneciji u selekciji Orizzonti. Danas radi u domovini i širom sveta, u pozorištu, na filmu i na polju komunikacija.

MIRJANA KARANOVIĆ

Renomirana srpska glumica, rediteljka, scenaristkinja i aktivistkinja za ljudska prava. Filmsku karijeru počinje 1980. godine glavnom ulogom u filmu „Petrijin venac“ za koju dobija brojne nagrade i priznanja. Međunarodnu vidljivost ostvaruje ulogom u filmu „Otac na službenom putu“ nagrađenom Zlatnom palmom u Kanu. Za ulogu u filmu „Grbavica“ Jasmile Žbanić je bila nominovana za Evropsku filmsku nagradu. Godine 2016. debituje i kao rediteljka i scenaristkinja filma „Dobra žena“, dok joj 2024. izlazi drugi dugometražni film „Majka Mara“. Osim što je ostvarila stotinjak pozorišnih i filmskih uloga u zemlji i inostranstvu, Mirjana Karanović je aktivna i u zaštiti prava LGBTI+ zajednice i žrtava seksualnog nasilja.

SVETOZAR CVETKOVIĆ

Dobitnik nekoliko nagrada za životno delo u oblasti pozorišta i kinematografije. Dugogodišnji je član i nekadašnji upravnik kulnog beogradskog pozorišta Atelje 212. U poslednjih 45 godina, ostvario je preko 70 značajnih uloga u modernom pozorišnom repertoaru radeći sa najznačajnijim rediteljima – kama domaće i regionalne scene, kao i još stotinjak uloga u dugometražnim filmovima, serijama i TV dramama. U vreme dok je bio upravnik Ateljea 212, obnovljene su posleratne veze sa teatrima na prostoru jugoistočne Evrope, učinivši realnim velike razmene predstava. Nagrađen je za glumački rad na svim važnijim festivalima u zemlji. Član je EFA – Evropske filmske akademije.

ALBAN UKAJ

Glumac i reditelj, član stalnog ansambla Sarajevskog ratnog teatra (SARTR). Prvu filmsku ulogu ostvario je u filmu „Gori vatra“ nakon kojeg beleži mnoge filmske uloge, nagrade i nominacije. Ukaj je za ulogu u filmu „Pun mesec“ dobio nagradu za najboljeg glumca na festivalu Cottbusy u Nemačkoj. Film „Quo vadis, Aida?“, u kojem igra sporednu ulogu, bio je nominovan za Oskara, a zahvaljujući saradnji sa braćom Dardenne može se pohvaliti da je dvostruki kanski pobednik s filmovima „Lornina šutnja“ i „Teri i Lokita“. Potpisuje režiju filmova „Konj“ i „Jama“, a igrao je u predstavama u Narodnom pozorištu Sarajevo, Kamernom teatru 55, Pozorištu mladih, BNP Zenica, Kraljevskom pozorištu Zetski dom...

TEHNIČKE SPECIFIČNOSTI IZVOĐENJA PREDSTAVE

Predstava je premijerno izvedena u Hartefakt Kući u Beogradu, pozorišnoj sceni u salonskom stanu, ali je kreirana i prilagodljiva i za klasičnije pozorišne scene. Važan segment predstave je audio doživljaj, zbog čega je broj publike po pojedinačnom izvođenju ograničen. Takođe, neophodna je blizina između scenskog prostora i prostora za publiku. Svaki_a gledalac_teljka dobija personalne slušalice koje koristi tokom predstave, a zbog obilja zvučnog sadržaja, predstava trenutno nije prilagođena osobama sa oštećenjem sluha. Radimo na tome da predstavu u budućnosti učinimo pristupačnom. Predstava se titluje na engleski jezik.

Za sve upite o specifičnostima predstave, potencijalnoj saradnji i gostovanjima molimo vas kontaktirajte nas na:

aleksandra@heartefact.org

Više informacija pronadite i na:

www.heartefact.org/predstave/njih-vise-nema

O Hartefaktu

Hartefakt je multidisciplinarna organizacija koja se tokom 15 godina postojanja razvila u jednog od glavnih aktera nezavisne kulture u Srbiji i regionu. Sa sedištem u Beogradu, Skoplju i Prištini, Hartefakt je fokusiran na Zapadni Balkan, prateći nasleđe kulturnog prostora Jugoslavije, ali implementira svoje programe i razmene širom Evrope i globalno. Pored nagrađivanih angažovanih pozorišnih produkcija koje čine prepoznatljivi fokus rada Hartefakta, organizujemo i brojne programe podrške organizacijama sa nezavisne kulturne scene i aktivistima_kinjama za ljudska prava, konkurs za savremenu dramu, festivale, razmene... Za ovih 15 godina, Hartefakt iza sebe ima preko pedeset produciranih umetničkih programa u pozorišnoj i vizuelnoj umetnosti, a od 2022. godine i svoju stalnu scenu u centru Beograda.

Predstava nastaje u koprodukciji **Hartefakta** (Srbija),
Sarajevskog ratnog teatra **SARTR** (BiH) i **My Balkans** (SAD,
Srbija), u saradnji sa **La MaMa Experimental Theatre Club** (SAD),
Ibsen Scope (Norveška) i **Allianz Fondacijom** (Nemačka).

HEARTEFACT

MY BALKANS

LA MAMA
EXPERIMENTAL THEATRE CLUB

Ibsen Scope

ALLIANZ
FOUNDATION